

Transparantkunst uit de natuur

Buiten verdwijnen de prachtige herfstkleuren langzaam en maken plaats voor bruin- en grijs tinten. We zouden graag de laatste zonnestralen en herfstkleuren nog even willen vasthouden. Daarom verzamelen en drogen mensen al eeuwen bloemen en planten. Maar hoe kun je die nu verwerken in een transparant schilderij dat je voor een raam kunt hangen?

Door Paulus Carlier – Zelf droog ik graag kruiden en allerlei plantenresten als blaadjes, bloemetjes, grasjes en zaadjes. Lampionnetjes en judaspenning blijven bijvoorbeeld erg mooi in gedroogde toestand.

TRANSPARANTIE

Al heel lang hang ik stukken stof of papier voor ramen en lampen. Ze zijn geleverd in uitsparingstechnieken zoals batik want dan kan het licht er gemakkelijk doorheen schijnen en oogt het materiaal transparant. De kleuren worden veel warmer en dieper, bijna zoals bij glas in lood in oude kerken. Door het licht dat er doorheen straalt, ontstaan prachtige kleurmengingen. De hele omgeving kan er door gekleurd worden. In een samenwerkingsproject met mijn zussen Anna en Simone heb ik 20 stalen frames omtrokken met gebatikte stoffen en er licht binnenin aangebracht. Zo ontstonden 20 lichtzuilen die we op drie verschillende locaties in het land hebben tentoongesteld. Vooral 's avonds was het een prachtig gezicht om al die rijk gekleurde lichtobjecten te zien branden.

PLANTENVEZELS, GRASJES EN BLOEMETJES

Het idee ontstond om er ook allerlei plantaardig materiaal in te gaan verwerken. Dit bereikten we door de materialen te lijmen op een transparante ondergrond of rechtstreeks op het papier of de stof van de lichtzuil. Later leerden we van iemand uit de 'viltwereld' dat je heel goed uitgeplozen wol als drager kunt gebruiken door er materiaal uit de natuur in 'op te sluiten' en ze samen te verlijmen. Er ontstaat dan na het drogen een dun, transparant vlies met daarin gevangen allerlei bloemetjes, grasjes, plantenvezels, enz. Zo'n vlies kun je heel mooi voor een raam hangen of er een lichtzuil mee bekleden. Hoe dunner het vlies hoe transparanter en hoe mooier ik het vind, maar het is wel kwetsbaarder. Ik gebruik voornamelijk gedroogd materiaal. Vers materiaal kan ook maar dat verliest toch vaak al snel zijn mooie kleur. Zoals herfstbladeren aan de boom nog prachtige kleuren hebben om dan ineens tijdens het drogen effen bruin te

Onder: lichtzuilen tentoonstelling.

worden. Maar er zijn uitzonderingen. Ik heb mooie rode geraniumbloemetjes vers verwerkt. En die zijn nog steeds mooi. Dus het is heel verschillend en het vraagt om veel uitproberen. Je kunt het gedroogde materiaal zo verwerken, er is geen voor- of nabehandeling nodig, hoogstens als je een zeer regelmatig vlak vlies wilt. Je zult het materiaal dan ook vlak moeten drogen, bijvoorbeeld tussen de bladzijden van een boek.

VERZAMELEN, SCHIKKEN EN LIJMEN

Wellicht verzamel je al materialen als je in de natuur bent of kijk anders eens om je heen vanuit het idee om zelf zo'n vlies te maken. Er zijn echt zoveel verrassende mogelijkheden. Dan komt de fase die ik het leukst vind, namelijk het schikken

van al die mooie blaadjes, bloemetjes etc. op een bedje van wol. Ik neem daarvoor uitgeplozen en gekaarde wol van verschillende kwaliteit en kleur en leg die op een stuk nylon vitrage. (Horrengaas vind ik te dik). Deze eerste laag wol is in één richting gelegd en mooi verdeeld en daarop komt mijn materiaal uit de natuur te liggen. Daar weer overheen leg ik een laagje wol, maar deze keer haaks op de eerste laag. Dan komt daar overheen weer een stuk nylon vitrage. Het geheel wordt daarna lekker dik met behangerslijm ingesmeerd en met mijn handen, een roller of een kwast samengedrukt tot een compact geheel.

Onder: Verzameld droogmateriaal.

Rechts: Wol en droogmateriaal worden tussen 2 lagen nylon vitrage gelegd.

Het drogen gaat heel goed buiten in de zon, maar ook binnen op plastic, op een vloer met vloerverwarming of op een rekje bij de kachel. Eenmaal droog, verwijder ik het nylon aan beide kanten. Dit karweitje vraagt wat geduld. Toch hecht het nylon niet echt goed aan de natuurlijke vezels van de wol.

Hierna hang of plak ik het transparante vlies voor het raam of voor een andere lichtbron. Het vlies kan niet goed tegen vocht dus je kunt het niet wassen want de lijm is niet waterbestendig. Zolang je de werken binnen voor het raam hangt, bijvoorbeeld met knijpertjes aan een gespannen draadje of met van die zuignapjes, is er geen enkel probleem. Als er maar een afstandje tussen raam en kunstwerk is. Je kunt het dan weghalen wanneer je het raam wilt wassen. Zelf heb ik het ook met behangerslijm binnen op het raam geplakt. Dan zit het mooi vlak maar is het wel lastiger met het wassen van de ramen. Maar mijn ramen met dubbel glas en dat hebben toch de meeste mensen, worden zelden van binnen nat door condens, behalve in badkamers en keukens met te weinig afzuiging.

Deze transparante werken zijn door iedereen met een beetje geduld gemakkelijk en met veel plezier te maken. Het resultaat is al gauw verrassend. Ga niet teveel nadenken over wat er allemaal mis kan gaan waardoor je inspiratie en passie verliest en er om die reden maar helemaal niet aan begint. Dat zou toch erg jammer zijn.

Veel succes! www.ateliercarlier.nl

